

- (4) Kakva je uloga i organizacija znanstvenih biblioteka;
- (5) Kakav je opći sustav odgoja i nastave s posebnim obzirom na ulogu univerziteta uopće, a kemije i kemijskog inženjerstva napose;
- (6) Kakav je općenito život u Americi i
- (7) Što predstavljaju reference iz područja mog istraživanja, a za koje ne postoji literatura u Zagrebu, odnosno u Jugoslaviji.

Očigledno, svako od ovih pitanja je takvo, da bi bio potreban i za skroman odgovor studij od nekoliko mjeseci, pa tako da se na sva ta pitanja odgovori, morao bih boraviti u Americi barem godinu dana. U ova dva mjeseca dobio sam opću orientaciju, koja će, nadam se, biti i od opće koristi.

BOŽO TEŽAK

Čestitka i adresa Hrvatskog kemijskog društva Američkom kemijskom društvu povodom proslave 75-godišnjice (dijamatnog jubileja) Američkog kemijskog društva

5. rujna 1951. na svečanoj proslavi u New Yorku predao je profesor Dr. B. Težak, kao predstavnik Hrvatskog kemijskog društva, adresu sa čestitkom Američkom kemijskom društvu prigodom 75-godišnjice jubileja društva.

Adresa je izradena u obliku povelje, a ispisana umjetničkim pismenima u stilu XIV. stoljeća. Povelja je nosila otiske pečata grada Zagreba također iz XIV. stoljeća. Sadržaj predane adrese glasio je:

**THE CROATIAN CHEMICAL SOCIETY
ZAGREB, CROATIA, YUGOSLAVIA
sends its most cordial greetings to
THE AMERICAN CHEMICAL SOCIETY**

on the occasion of the 75th Anniversary of its foundation.

As chemists and scientific workers we are all proud that in addressing you we have before us the greatest scientific society of the world that excels in a long list of distinguished records in the scientific, professional, and organizational field gathered in the course of 75 years of local, national, continental and global activities.

On this occasion we are taking the liberty to emphasize your responsibility for the spirit of science by which the future of the mankind will be largely determined.

We are certain that the true community of scientists is a prerequisite of the supernational structure of the world of tomorrow. For a development on this lines there are many tasks for which wisdom, organizational skill and power are needed in quite exceptional relations. There are many of us who expect that the greatest scientific organization of open membership would lead us in this direction. Therefore we are looking forward to the occasion of your centenary celebrations wishing that your immense global responsibilities be fulfilled in the same excellent manner in which your national and continental, your scientific and professional duties have been accomplished in the past.

Zagreb, August 20, 1951.

Secretary
Dr. BOŽO TEŽAK

President
Dr. RIKARD PODHORSKY

*Sealed with the
XIVth century
Seal of Zagreb*

Američko kemijsko društvo zahvalilo se posebnim dopisom na čestici Hrvatskom kemijskom društvu, koji ovdje u prijepisu objavljujemo:

October 18, 1951.

AMERICAN CHEMICAL SOCIETY
Office of the executive secretary
Washington 6, D. C.
1155 Sixteenth St., N. W.

Croatian Chemical Society
University of Zagreb
Zagreb, Yugoslavia

Dear Professor Podhorsky:

The beautiful illuminated scroll presented by the Croatian Chemical Society to the American Chemical Society on the occasion of our Diamond Jubilee is one of the valued mementos of this event. Addition of the pendant seal of Zagreb provides an interesting touch which is unique among the hundreds of scrolls received. The celebration has left happy memories in the minds of thousands. In the years to come re-examination of the scrolls and gracious letters from our sister societies, presented at this time, will bring back these recollections.

Our science is international in scope and the activities of this Society extend far beyond the borders of the United States. For that reason, we felt that the celebration of our seventy-fifth birthday would not be complete if colleagues from all parts of the world did not have a part therein. Therefore, all of us were gratified that the society of which you are president could help us pay tribute to the past and launch us on an even more eventful future.

It is my feeling that the event held in New York last month has drawn all of us closer together. We hope that those ties will continue and that they may be even firmer in the future. The American Chemical Society trusts that the coming years will witness increased international cooperation in the utilization of chemistry for the happiness, well-being, and prosperity of mankind.

Cordially yours,
N. H. Furman
President

FOTOGRAFSKA IZLOŽBA U KÖLNU (PHOTOKINA)

U drugoj polovini travnja g. 1951 priređena je u Kölnu (Zap. Njemačka) druga internacionalna foto-kino izložba posle rata, pod imenom »Photokina«. Ovogodišnja je izložba bila znatno proširena premda su mnoga poduzeća izložila slične predmete, a obuhvatala je u glavnom tri odjela: 1. foto odio, gdje su bile izložene fotografске kamere, optika, fotografski pribor, foto materijal i foto kemikalije, 2. kino-odio, koji je sadržavao aparatе za snimanje i projekciju, tonske uređaje i pribor za kino atelier i kino laboratorij i 3. fotografski odio sa mnogobrojnim fotografijama sa područja nauke, tehnike, povijesti, umjetnosti i to kako profesionalnih tako i amaterskih. U tome je odjelu bio prikazan na pregledan način cijeli fotografski proces u pojedinim fazama, kod negativa i pozitiva, te Šema produkcije filma, papira i objektiva.

Izlagale su uglavnom firme iz Zapadne Njemačke i druge inozemne zemlje kao Belgija, Francuska, Italija, Engleska, Nizozemska, Austrija, Švicarska, Španija, Amerika i druge. Broj izloženih proizvoda, koji služe fotografiji, bio je veoma velik, a također su se mogle zapaziti i najnovije tekovine na polju foto tehnike. Opći utisak sa izložbe je taj, da se u Zapadnoj Njemačkoj foto industrija naglo razvija te ne samo da su stara poduzeća dostigla i premašila svoju prijašnju proizvodnju, nego postoje i osnivaju se mnoga manja poduzeća takve proizvodnje. Za Zapadnu Njemačku je sveukupni foto-kino-materijal vrlo važan izvozni artikal. Neka poduzeća, koja postoje u Istočnoj Njemačkoj od prije rata, kao: Agfa, Mimosa, Zeiss Ikon imaju istomene konkurente u Zap. Njemačkoj, koji u glavnom proizvode iste predmete, kao i ta poduzeća u Istočnoj Njemačkoj.

Dati ćemo kratak pregled o važnijim izložbenim predmetima. Poznata tvrtka E. Leitz u Wetzlaru izložila je najnoviji model Leica III-f, koji je snabdjeven uređajem za sinhronizaciju za bjeskavo svjetlo. Taj uređaj imaju i neki drugi tipovi kamera, pa čak i neke Box kamere. Kod Leica III-f može se na dugmetu pročitati vrsta i osjetljivost filma, koji se nalazi u kameri, što služi za podsjećanje onome, koji snima. Leica raspolaže promjenljivim objektivima raznih žarišnih daljina i razne svjetlosne jakosti od poznata Elmara i Sumitari do Sumarita ($f = 5$ cm, $1:1.5$) i Sumarexa ($f = 8.5$ cm, $1:1.5$) i objektiva sa većom žarišnom daljinom (Telyt). Ti su objektivi većinom prevučeni antirefleksnim slojem (T — optika) t. zv. oplemenjena optika, koja čini objektive transparentnijima i utječe na bolju kontrasnost snimaka. Općenito se opaža, da većina modernih kamera posjeduju T — optiku.

Mnogo je izložila i tvrtka Zeiss Ikon, Stuttgart, kao razne kamere od Contaxa do Box-Tengora, isto tako snabdjevene raznim pomoćnim napravama kao za mikrofotografiju, reprodukciju i t. d. Broj poduzeća, koja su izlagala kamere je velik. Bilo je novih kamera, te od prije poznatih sa stanovitim poboljšanjima. Istimale su se poznate kamere kao: Rolleiflex, Rolleicord, Retina II, Linhof kamera, koju mnogo upotrebljavaju profesionalni fotografi i to »Standardpress« i »Linhof-Technika« formata 9×12 i 6×9 , i mnoge druge.

Od ostalih zemalja pobudila je interes Švicarska refleksnom kamerom malog formata »Alpa« sa prizmatskim zrcalom. Posebno mjesto u tehniči kamera zauzima »Minox« kamera, vrlo malog formata, teška svega 70 g., a veličine nešto većeg zapaljaća. Snima sa posebnim filmom, širine 9.5 mm a daje 50 slika veličine 8×11 mm. Kamera ima oplemenjenu optiku te ugradene filtere; ekspozicija iznosi do $1/1000$ sekunde. Čitava kamera predstavlja osjetljiv i precizan mehanizam. Da se ne bi oštetio film kod preradbe, to je za razvijanje potrebna posebna doza, a isto tako se slike povećavaju pomoću specijalnog aparata za povećavanje. Specijalne optičke firme izložile su također svoje proizvode kao Steinheil, Voigtlander, Schneider i dr.